

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ДЕМОКРАТІЇ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	052 Політологія ОПП Політологія
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Трудові одиниці	Загальна кількість годин – 120 год.; кількість кредитів – 4
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку і фінансів Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів знань з теорії і практики демократії, принципів функціонування демократії як інституту, навичок демократичної участі
Компетентності	загальні: ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо. спеціальні (предметні, фахові): СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
Результати навчання	РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності. РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівнях.

<p>Методи навчання</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, творчий, проблемно-пошуковий, створення ситуації новизни навчального матеріалу, використання життєвого досвіду, метод мозкового штурму, проектування професійних ситуацій; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Поняття, основні характеристики, принципи демократії. Тема 2. Історія становлення інституту демократії. Тема 3. Демократичні принципи функціонування влади. Тема 4. Основні інститути демократії. Тема 5. Політична участь громадян як основа демократичних процесів. Тема 6. Громадянське суспільство як основа демократії. Тема 7. Основні принципи е-демократії. Тема 8. Основні різновиди псевдodemократії.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на семінарських заняттях: 0-5 балів; - розв'язування тестів: 0-12 балів; - виконання завдань самостійної роботи: 0-2 бали; - написання реферату: 0 – 12 балів; <p>Формою семестрового контролю знань є: <i>залік</i></p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf.</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ</p>

Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Загальна теорія політики», «Політичні режими та політичні системи сучасності».
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Презентації, відеоролики
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головатий, М. Ф. Демократія: історія, теорія, практика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та аспірантів-політологів. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 230 с. 2. Даль Р. Демократія та її критики. Харків : РА-Каравела, 2002. 440 с. 3. Демократія. Антологія / упорядник Проценко О. Київ : Смолоскип, 2005. 1104 с. 4. Демократія: від теорії до практики. Підручник курсу. Міжнародна фундація виборчих систем, 2018. 284 с. 5. Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні : монографія. Київ : ІІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 416 с. 6. Основи демократії : підручник для студентів вищ. навч. закл. 3-є вид., оновл. і доп. / за заг. ред. А. Ф. Колодій. Львів : Астролябія, 2009. 832 с. 7. Ткачук А., Ткачук О. Що таке демократія? Знати, розуміти, застосовувати. Київ : ТОВ «Видавництво «Юстон», 2020. 96 с. 8. Lipset S. M. Some Social Requisites for Democracy: Economic Development and Political Legitimacy. URL: https://www.cambridge.org/core/journals/american-political-science-review/article/abs/some-social-requisites-of-democracy-economic-development-and-political-legitimacy/26559429359F42D3E9B8BC82CA65546A . <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бучин М. Політологічний аналіз основних методик вимірювання рівня демократії у світі. <i>Humanitarian vision</i>. 2016. Vol. 2, Num. 1. С. 9–13. 2. Даниленко С. Перевтілення демократії в інформаційну добу: роль нових медіа та громадянського комунікування. <i>Політичні дослідження</i>. 2021. № 1. С. 90–195. 3. Електронна демократія : навч. посіб. / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов. Київ : НАДУ, 2015. 66 с. 4. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. Київ : Міжнародна благодійна організація «Фонд Східна Європа», 2017. 5. Кисельова В., Українець О. Цінності – ключ до політичної модернізації України. Аналітичний центр «Обсерваторія демократії». URL: https://od.org.ua/uk/ценности-ключ-к-политической-модерни/ 6. Ковальчук В. Б., Забокрицький І. І. Представницька демократія: поняття, ознаки, критерії. <i>Вісник Національного університету «Львівська політехніка»</i>. Серія: Юридичні науки. 2015. № 824. С. 159–163. 7. Колодій А. Дилеми конституційного реформування в Україні (в контексті ліберально-демократичних цінностей і посткомуністичної трансформації), 2016. URL: https://political-studies.com/?p=1464. 8. Колодій А. Сучасна демократія і популізм: споріднені супротивники, 2019. URL: https://political-studies.com/?p=2240. 9. Кондратенко О. Ю. Україна у світових рейтингах демократії : монографія. Київ : ІІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 176 с.

10. Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 704 с.
11. Правові механізми взаємодії держави і громадянського суспільства в Україні: історичний досвід і виклики сучасності: наукова записка. Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2013. 82 с.
12. Приходько С. М., Макарець С. В. Особливості українських політичних процесів у контексті демократичних і посткомуністичних трансформацій. *Гілея: науковий вісник*. 2019. Вип. 151. С. 52–56.

Інформаційні ресурси

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
2. Міжнародна асоціація політичних наук. URL: <https://www.ipsa.org/>
3. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
6. Національний демократичний інститут з міжнародних відносин. URL: <https://www.ndi.org/>
7. Український незалежний центр політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.org.ua/ua/>
8. United Nations E-Government Survey 2020. E-Government for the Future We Want. URL: https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/E-Gov_Complete_Survey-2020.pdf

Рік введення

2024